RAMAYANA IN RELIËF

BALI

VRAAGSTELLING

- WAAROP RAMAYANA RELIËFS?
- WELKE ONDERWERPEN?
- WAAROM?
- WELKE REGIO'S VAN BALI?
- BEPERKING: PROVINCIES TABANAN EN BADUNG

SOORTEN TEMPELS OP BALI

- PURA DESA – oorsprong dorp -Brahma
- PURA PUSEH-NAVEL-stichter 1e paleis- Wisnu
- VAAK: PURA PUSEH & DESA IN 1
- PURA BALE AGUNG- zelfde als Pura Desa
- PURA BALE BANJAR-WIJKTEMPEL-wijkvergaderplaats
- PURA PRAJAPATI- DODE-ziel
- PURA DALEM – GODIN DURGA/Siwa-crematieplaats, dode lichaam
- PURA BATUR/PANTI-VOOROUDERTEMPELS BRAHMANA, SATRIA, WESIA, JABA/PASEK/PANDE

PURI = PALEIS

PURI GEDE/AGUNG- HOOFD PALEIS, 1E VESTIGING

PURI ANYAR/ANOM- BRANCHE, ZELFDE RANG

PURI JAMBE, ETC.

JRO- BRANCHE LAGERE RANG

Balé Kulkul, Pura Desa

Bèngkèl, Tabanan

Bale kulkul

Geperst reliëf, Oostkant

scène

- Ontmoeting Anoman en Sita in tuin te Lanka
- Rama laat ring van Rama aan Sita zien
- 4x zelfde scène afgebeeld

Pura Bale Banjar Adat Katimemes, Tabanan

zuid

Zuidwest, bale kulkul

Tempel gedeelte, noordoost

Kori Agung naar sanctum, zuid ramayana reliëfs

Rama schiet hert

Rama & hert, details

Sita & Laksmana

Sita & Laksmana, details

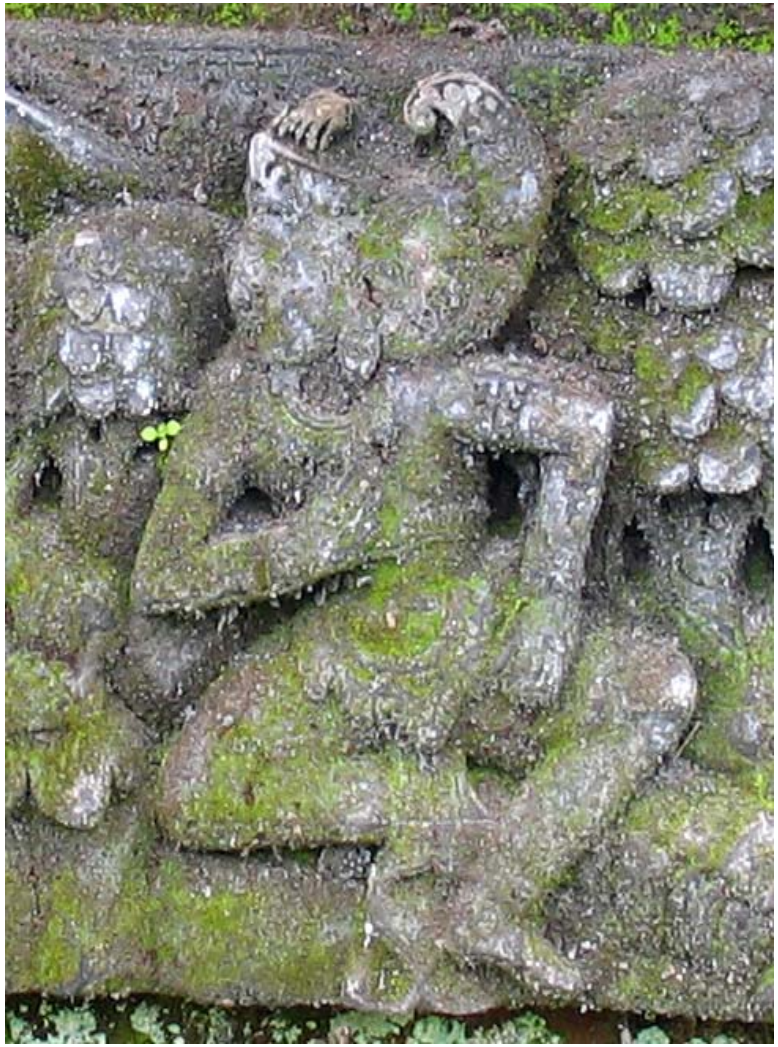

Rawana versus Jatayus

Rawana & Jatayus, details

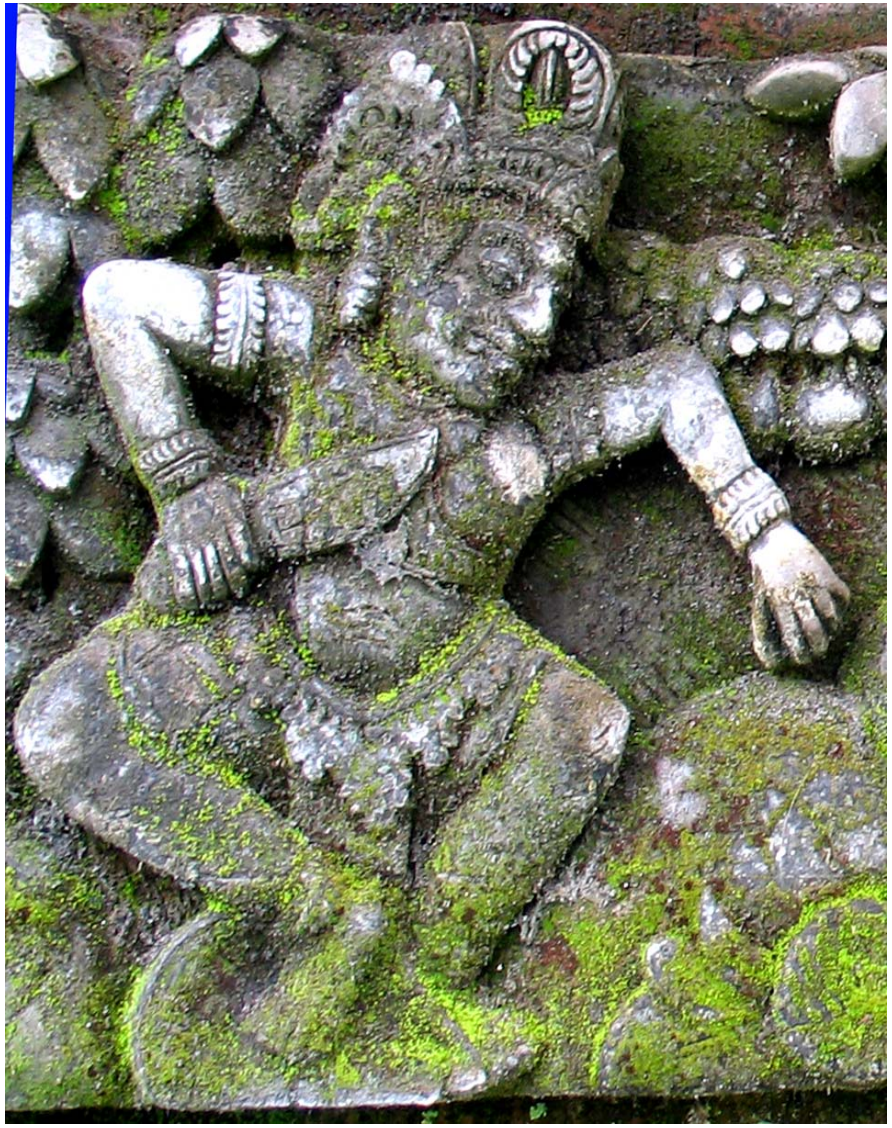

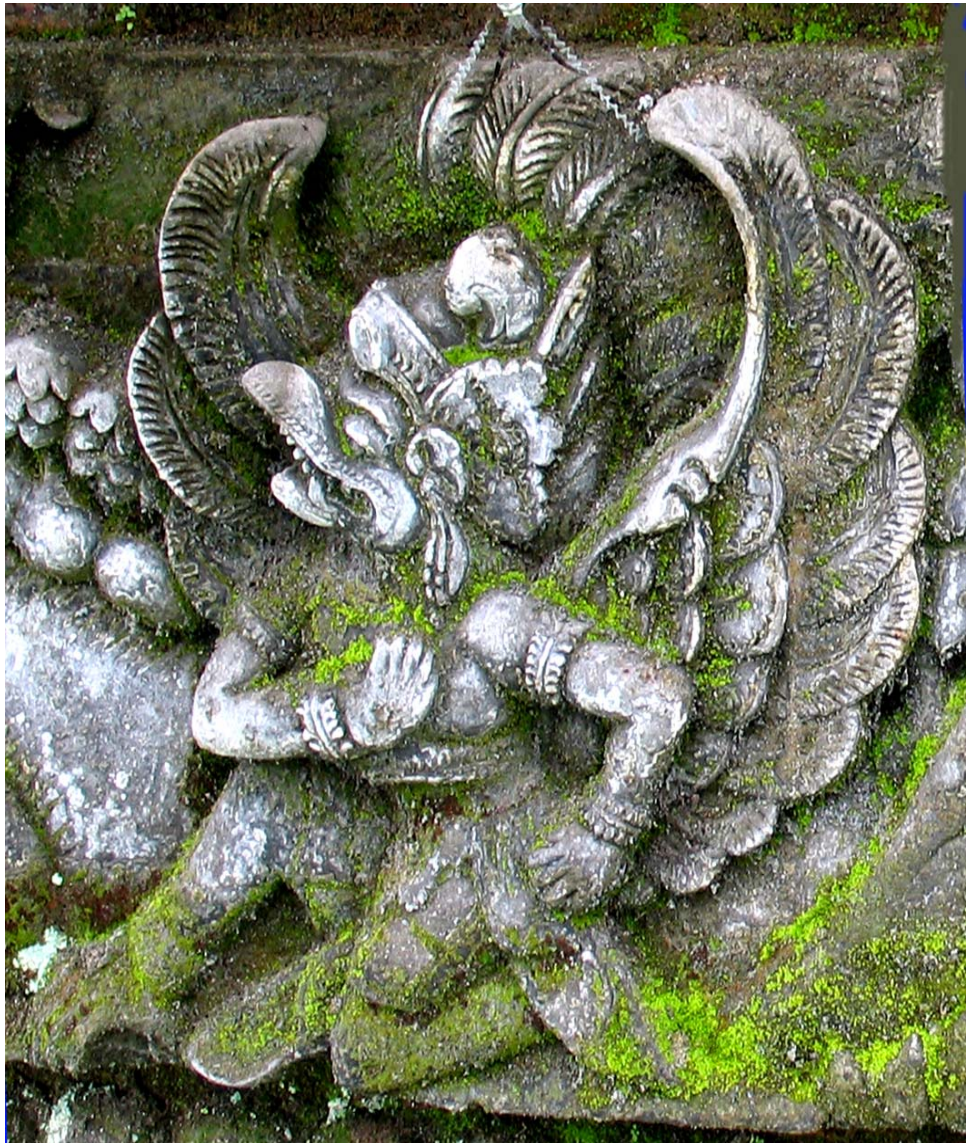

Gevecht Subali - Sugriwa

Vraagpunt: Wie staat links?

Subali? Sugriwa

Cf. Rawana versus Laksmana,

Goede partij staat rechts

Sugriwa & Subali, details

PURA MELANTING, PENARUNGAN

MALANTING = HANGEN

2 scènes: Rama cremeert Jatayus
Rama schiet hert dat in demon verandert

Prahasta

Jatayus’ crematie

2 scènes: Rawana bedreigt Sita
Anoman ontmoet Sita in Langka

Rawana, Sita met dolk, Trijata

Anoman, Sita, Trijata

Anoman heeft poort in Langka gesloopt
hij gooit stenen naar de raksasa's

2 scènes: Anoman omwonden door slangenpijl; Meganada bij zijn vader Rawana

Kategul Anoman

Indrajit/Meganada bij Rawana

Rawana bedreigt Wibhisana

Laksmana, Wibhisana, Rama

Puri Gedé, Krambitan

- 10 Reliëfs uit 1936, opknappen paleis ivm crematie
- Panelen op buitenmuur westkant en aan binnenkant van de buitenmuur
- Anno 2006 al veel panelen beschadigd

Rama schiet hert dat verandert in Prahasta

Detail demon, hert

Jatayus met Sita tegen Rawana op Wilmana

Jatayus met Sita
Rawana op Wilmana

Gevecht Subali Sugriwa

Anoman knielt voor Sita in Lanka

Apen bouwen dam naar Lanka

Apen maken Kumbhakarna af

Nog meer tempels in Tabanan en Badung

- Pura Bale Agung in Bedaha, 1986-1999
- Pura Desa Puseh in Klating, 1976
- Puraa Panti Satria in Klating
- Pura Panti Pasek Gelgel in Meliling
- Pura Puseh Mandung, 1949
- Pura Puseh Abian Tuwung, 1948

PURA PANTI PASEK LUKLUK

Dokter Sanjaya

Laksmana, Sita, Rama in het bos
delegatie van Bharata met sandalen

Rama,sandalen, Bharata

2 scènes: ontvoering Sita, gevecht Jatayus en Rama,Laksmana met Anoman

Ontvoering Sita – gevecht Jatayus en Rawana

Laksmana, Rama en Anoman

Dood Kumbhakarna

Wibhisana, Anggada, Kumbhakarna

Pura Panti Pasek, Panarukan

Pan Gorda, beeldhouwer, reliëfmaker

Reliëfs uit 1960

2 scènes:Laksmana,Sita,Rama
Rama schiet het hert

Laksmana,Sita,Rama,Kekayonan

Rama heeft het hert geschoten

Ontvoering Sita door Rawana gevecht met Jatayus

Laksmana en Rama

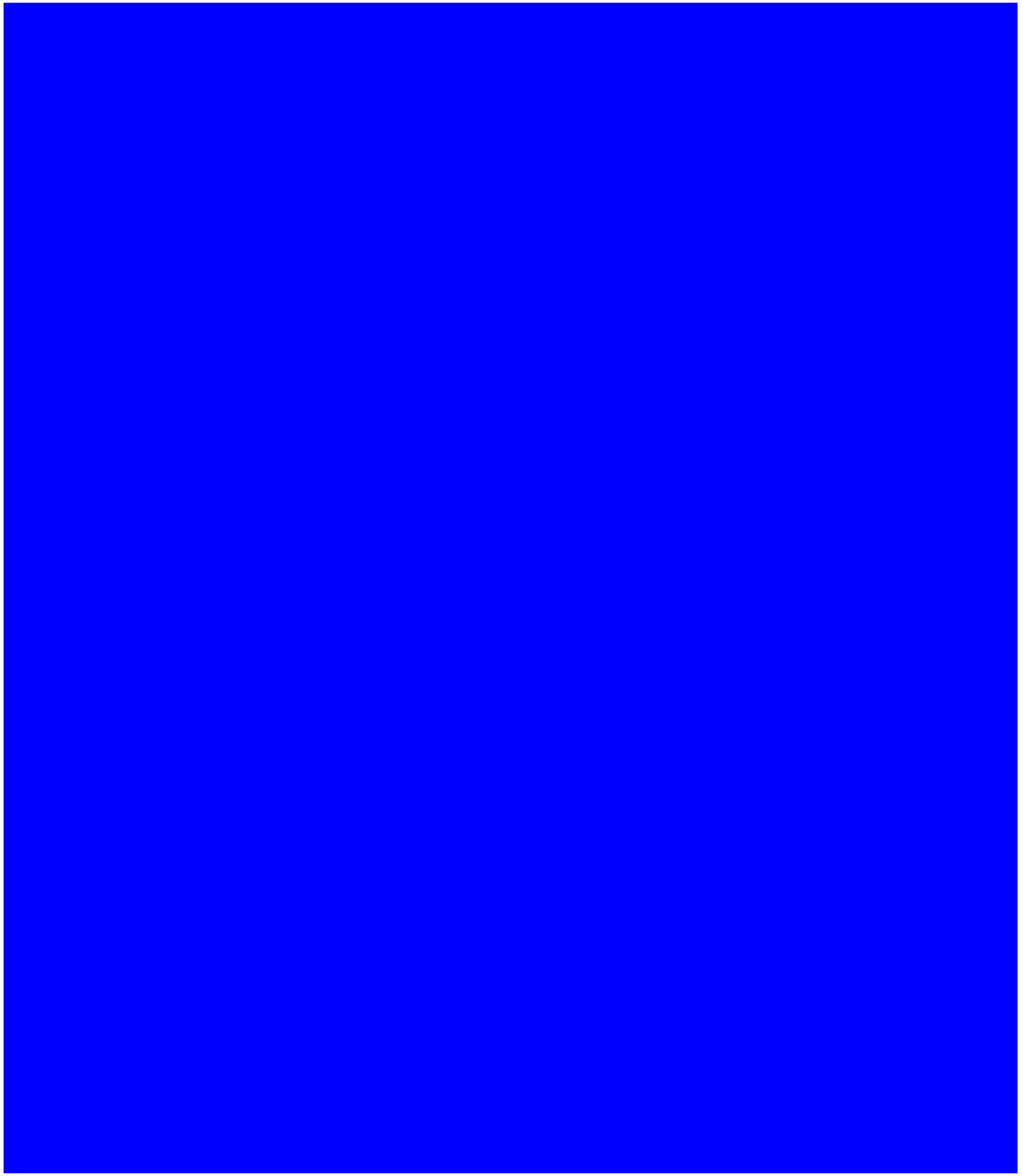

Rawana

conclusies

- Op dorpstempels, maar nooit op Pura Dalem
- Op clantempels: satria, wesya, pasek, nooit bij brahmanen
- Favoriete scènes: schieten hert, ontvoerde Sita – Jatayus, gevecht Subali-Sugriwa, bezoek Anoman aan Sita, Anoman & slangenpijl

Ramayana op voorkant muziekinstrumenten

Gong kebyar, Semar Pagulingan

Op andere kant Tantri

Gong Kebyar Rijksmuseum voor Volkenkunde Leiden; Badung stijl

Hertje, Sita

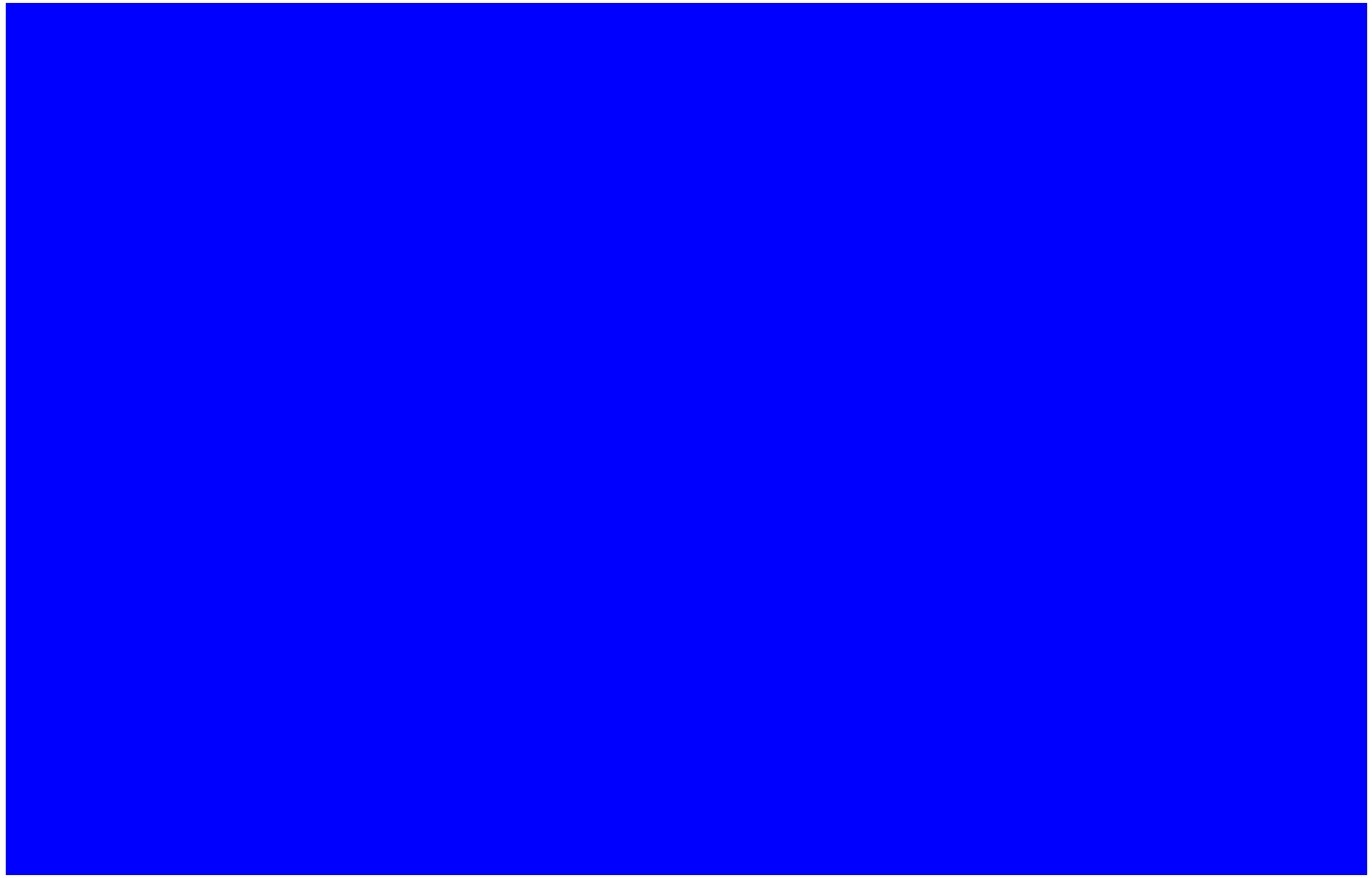

Rama schiet het hert

Rawana vermomd als asceet bij Sita

Jatayus met Sita tegen Rawana

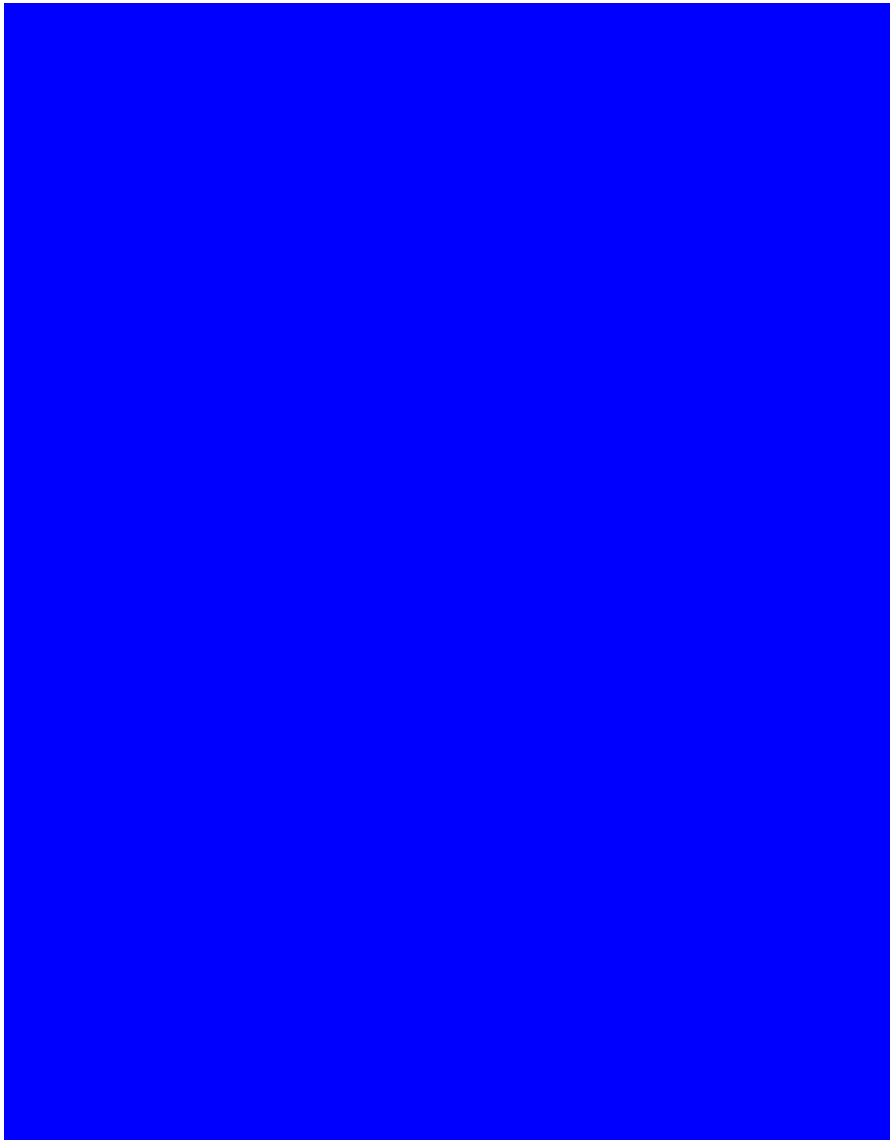

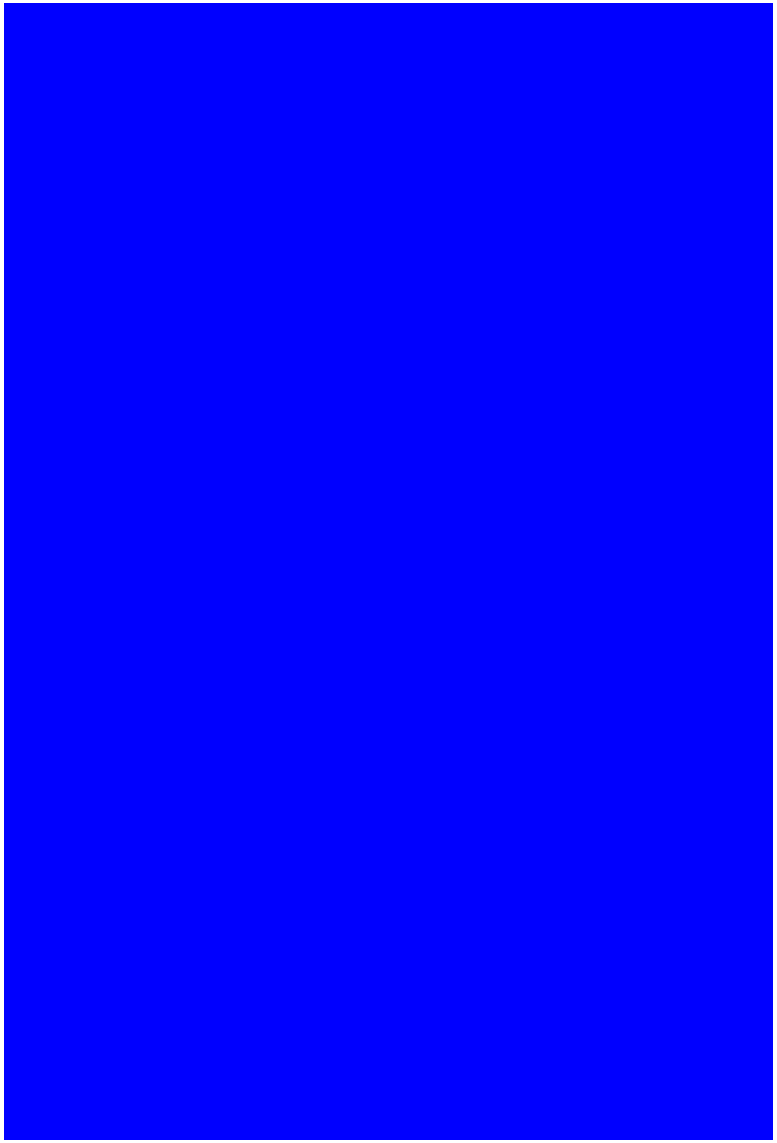

Rama is boos op Laksmana

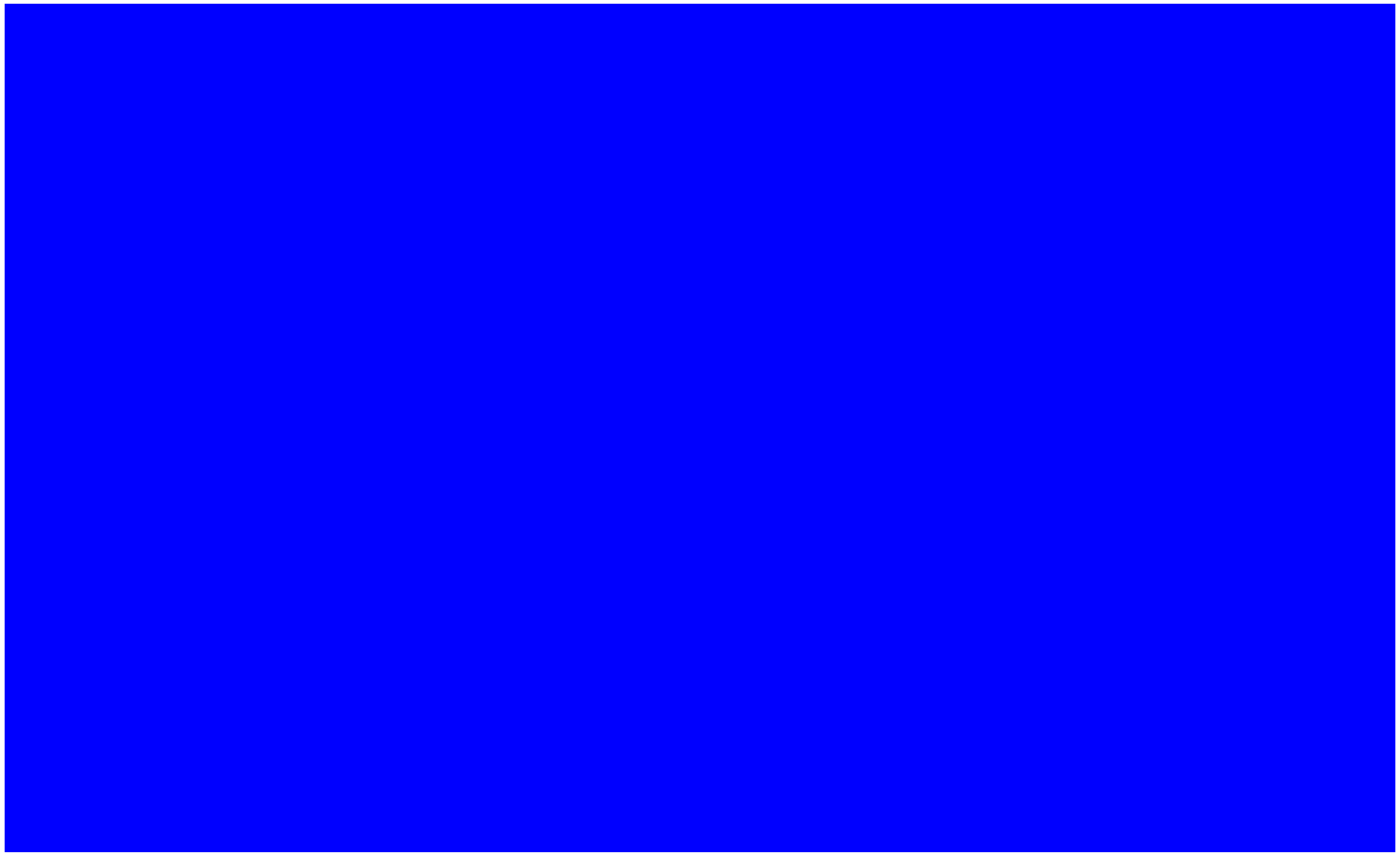

Sita, Anoman met ring van Rama

Anoman omcirkeld door slangenpijl geschoten door Meganada

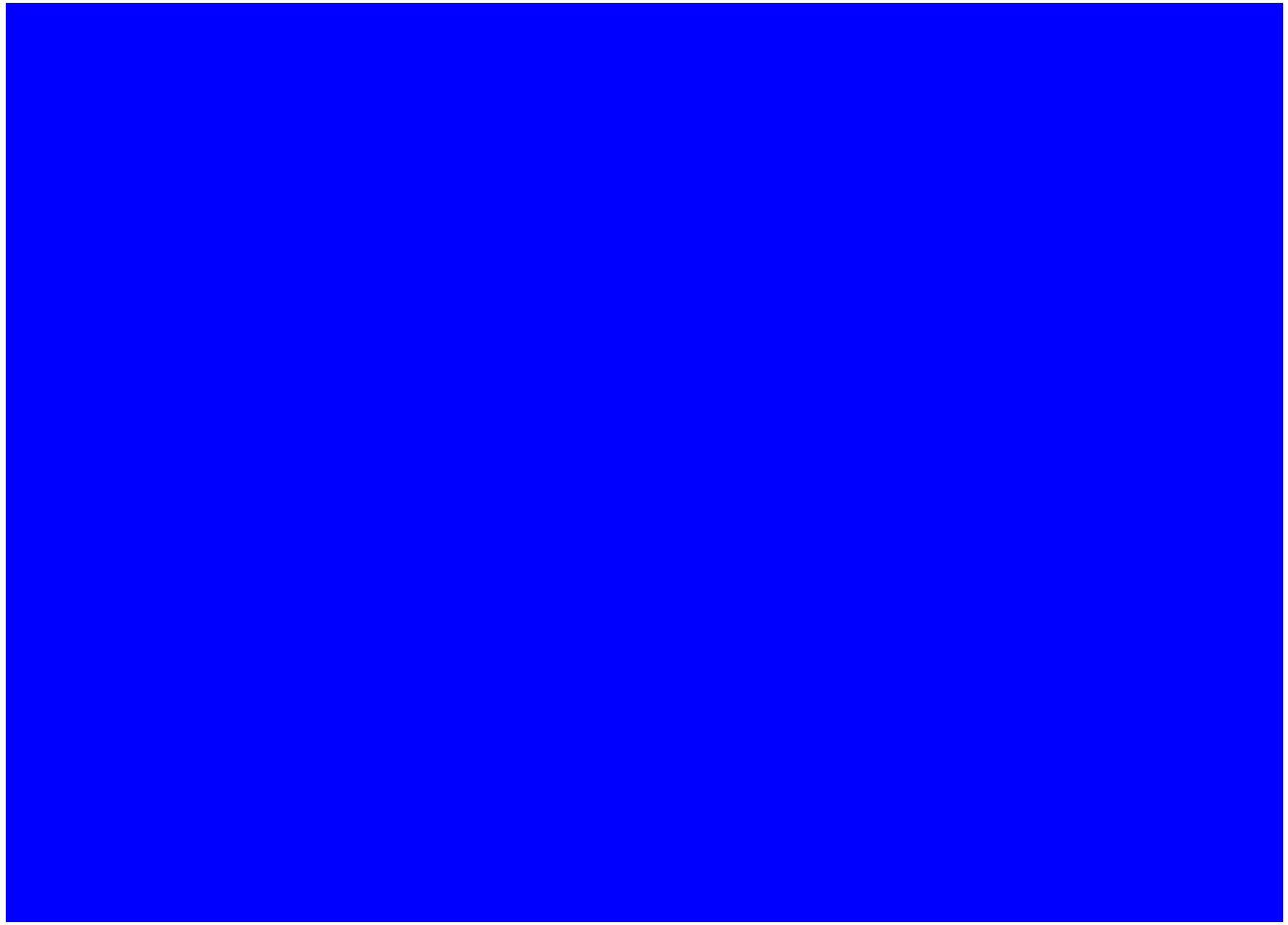

conclusies

- Zelfde favoriete scenes als op reliëfs en op doeken
- Iconografische details verschillend, vooral op de reliëfs van steen
- Makers van doeken, reliëfs op steen en hout komen uit verschillende circuits